

Üldkoosoleku korraldamine koosolekut kokku kutsumata ja koosolekul elektrooniliselt osalemine

Osaühing ja aktsiaselts

Äriseadustiku (ÄS) § 170¹ lg 1 alusel on osaühingutel ja ÄS § 298¹ lg 1 alusel aktsiaseltsidel võimalik põhikirjaga ette näha elektrooniline hääletamine. See tähendab, et osanikel ja aktsionäridel on võimalik hääletada päevakorrapunktide kohta koostatud eelnõusid elektrooniliste vahendite abil enne koosolekut ja koosoleku kestel, kui see on tehniliselt turvalisel viisil võimalik. Põhikirjaga peab olema ette nähtud elektroonilise hääletamise täpne kord või nähtud ette, et selle korra määrab juhatus.

ÄS § 298² lg 1 järgi on aktsionäridel lisaks võimalus hääletada posti teel otsuste eelnõusid, edastades oma hääle aktsiaseltsile enne üldkoosolekut posti teel kirjalikus vormis. Posti teel hääletamine tuleb samuti ette näha aktsiaseltsi põhikirjaga. ÄS § 290¹ reguleerib eraldi aktsionäride elektroonilise osalemise börsiaktsiaseltside üldkoosolekul ja ÄS § 321 lg 2 aktsiaseltsi nõukogu koosolekul osalemise elektrooniliste vahendite abil.

Koosolekul otsuste vastu võtmisele lisaks on osaühingutel ÄS § 173 lg 1 alusel võimalik võtta osanike otsuseid vastu koosolekut kokku kutsumata. Sellisel juhul koosolekut kui sellist üldse ei toimu, vaid toimub üksnes otsuste eelnõude hääletamine. Osaühingu juhatus saadab otsuse eelnõu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõigile osanikele, määrates tähtaja, mille jooksul osanik peab esitama selle kohta oma seisukoha samuti kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Hääletustulemuste kohta koostab juhatus hääletusprotokoll ja saadab selle viivitamata osanikele. Seda võimalust saavad kasutada kõik osaühingud otse seaduse alusel, st seda võimalust ei pea olema põhikirjas ette nähtud.

Tulundusühistu

Tulundusühistu liikmete üldkoosoleku osas ei ole elektroonilist hääletamist eraldi reguleeritud, kuid tulundusühituseaduse (TÜS) § 3 lg 1 kohaselt on kohaldatav osaühingute elektroonilise hääletamise regulatsioon. Lisaks lubab TÜS § 53 juhul, kui ühistul on üle 200 liikme või enamus liikmetest on ühistud, näha põhikirjaga ette otsuse tegemise üldkoosolekut kokku kutsumata. Sellisel juhul kohaldatakse vastavalt äriseadustiku sätteid osaühingu osanike otsuse tegemise kohta koosolekut kokku kutsumata.

Korteriühistu

Korteriomandi- ja korteriühituseaduse (KrtS) § 21 lg 1 järgi on korteriomanikel võimalik vastu võtta otsuseid korteriomanike üldkoosolekut kokku kutsumata. Selleks saadab korteriühistu juhatus otsuse eelnõu kõigile korteriomanikele, määrates tähtaja, mille jooksul korteriomanik peab esitama selle kohta oma seisukoha. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole korteriomanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Hääletustulemuste kohta koostab juhatus hääletusprotokoll ja saadab selle viivitamata korteriomanikele.

Mittetulundusühing

Mittetulundusühingute osas üldkoosolekutel elektroonilist osalemist ega elektroonilist hääletamist seadusega reguleeritud ei ole. Samuti otsuse vastu võtmist koosolekut kokku kutsumata. Seega saaks selliseid võimalusi kasutada ainult juhul, kui need on ette nähtud mittetulundusühingu põhikirjas.

Elektrooniliselt koosolekul osalemine ja hääletamine

Üldkoosolekul otsuste tegemine eeldab kas isiklikku või esindaja kaudu tegelikku kohalolu. Tegelik kohal olemine ei eelda siiski kehtiva õiguse kohaselt üksnes füüsilist viibimist samas kohas, vaid võimalik on ka virtuaalse kanali kaudu koosolekul osalemine.

Elektroniliselt koosolekul osalemiseks saab pidada olukorda, kui reaalajas toimival koosolekul osaletakse kahe-suunalise side vahendusel nii helis kui pildis ilma füüsiliselt koosolekul kohal viibimata.

Elektroniline hääletamine peab toimuma elektronilises vormis. Tehingu elektroniline vorm on reguleeritud TsÜS §-s 80 ja selle kohaselt peab elektronilises vormis tehtud tehing olema tehtud püsivat taasesitamist võimaldaval viisil, sisaldama tehingu teinud isikute nimesid ja olema tehingu teinud isikute poolt elektroniliselt allkirjastatud.

Lisaks pakuvad ka mitmed eraettevõtjad elektroniliste koosolekute läbiviimist. Avaldusi ja nende lisadokumente on võimalik äriregistrile esitada elektroniliselt ettevõtjaportaali vahendusel.